

Notat om: Orientering af afsagt dom i Højesteretssag om afvandingsbidrag		Teknisk Drift
Sagsbehandler: Birgit Gerd Knudsholt	Dato:	12. februar 2016
Til: TMU	J. nr.:	16/003108-3

Rødovre Kommune har tidligere (2007-2010) betalt 1 procent af spildevandsforsynings anlægsudgifter i vejafvandingsbidrag. Procenten var baseret på en tidligere skønnet vurdering, idet der ikke var en beregningsmodel i tilknytning til betalingsloven. Ifølge reglerne i betalingsloven kan vejafvandingsbidraget maksimalt udgøre 8 procent af spildevandsselskabets anlægsudgifter.

I 2011 beregnede Forsyningssekretariatet, at Rødovre Kommune skulle betale 8 procent af anlægsudgifterne med en tilbagevirkende kraft fra 2007.

Slagelse Kommune og KL samt Randers Kommune har på vegne af alle de andre kommuner valgt at føre denne sag først i Landsretten og nu i Højesteret.

Flertallet på syv dommere lagde afgørende vægt på, **at** "en anvendelse af stoplovens regler indebærer, at den meget vide skønnebeføjelse, der er overladt kommunerne, reelt vil blive sat ud af kraft", **at** der derfor ikke "er tilstrækkelige holdepunkter for at antage, at det har været tilsigtet med den senere generelle stoplov" at fravige betalingslovens regler", og **at** dette "indebærer, at stoploven ikke kan anvendes på kommunernes fastsættelse af vejbidrag efter betalingsloven, og at tilsynet med kommunerne på dette område derfor må udøves af det almindelige kommunale tilsyn."

For så vidt angår mindretallet på to dommeres begrundelse er det indledningsvist væsentligt at slå fast, at alle ni dommere er enige i resultatet. Mindretallets dissens er således alene udtryk for, at disse dommere ville gøre Forsyningssekretariats afgørelser ugyldige med en anden begrundelse.

Det nævnte hensyn til betalingslovens ordening indebærer, at Forsyningssekretariatet som altovervejende hovedregel må lægge til grund, at en kommune – ved fastsættelsen af vejbidraget efter betalingsloven – ikke har opnået en økonomisk fordel, der kan indgå i beregningen af rådighedsbeløbet efter stoploven. Dette gælder, selv om kommunens vejbidrag ud fra en omkostningsægte vurdering efter stoploven er fastsat for lavt.

Den anførte hovedregel kan dog – i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper – fraviges, hvis der foreligger helt særlige omstændigheder, der viser, at kommunens fastsættelse af vejbidrag efter betalingsloven lider af så åbenbare eller grove mangler, at afgørelsen klart må anses for at være i strid med betalingsloven. Dette gælder f.eks., hvis kommunen reelt ikke har foretaget et skøn, eller skønnet er åbenbart forkert i lyset af de faktiske omstændigheder. Hvis kommunen i en sådan situation ikke kan formås til at træffe afgørelse om vejbidrag i overensstemmelse med betalingsloven, må stoploven forstås således, at Forsyningssekretariatet er forpligtet til at vurdere, om kommunen har opnået en økonomisk fordel, der kan indgå i beregningen af det rådighedsbeløb, der skal fradrages i kommunens bloktilskud. Forsyningssekretariatets udøvelse af skønnet over størrelsen af den økonomiske fordel, kommunen har fået, skal imidlertid ske inden for rammerne af betalingsloven, herunder under hensyn til den meget vide skønnebeføjelse, kommunerne som nævnt har til at fastsætte vejbidrag.

I den foreliggende sag har Slagelse Kommune – inden for det lovbestemte maksimum på 8 % – fastsat vejbidraget til 6 % af anlægsudgifterne ud fra en afvejning af forholdet mellem byarealer og landarealer i kommunen. Det må forstås således, at kommunen har foretaget et skøn over, i hvilket omfang vejvandet ledes henholdsvis til kloak og direkte ud i naturen (vejgrøfter mv.).

Herefter finder vi, at Forsyningssekretariatet ikke har haft grundlag for at fastslå, at Slagelse Kommune ved fastsættelsen af vejbidragets størrelse for årene 2007-2011 har opnået en økonomisk fordel, der kan indgå i beregningen af kommunens rådighedsbeløb efter stoploven."

Den fremtidige retstilstand på dette område vil naturligvis skulle fastlægges på baggrund af flertallets meget klare tilkendegivelse om, at kommunernes vide skønsmæssige beføjelser skal respekteres, men det er også ud fra et kommunalretligt perspektiv meget interessant, at også mindretallet i deres begrundelse tillægger kommunernes vide skønsmæssige beføjelser på dette område stor betydning.